

Zondag 2 februari 2020

Het vredeoffer - Leviticus 7,11-36

Inleiding

Er komen nogal wat Japanners en Chinezen voorbij ons huis.. Sinds afgelopen week hebben ze het zwaar, vanwege het Corona-virus. “Ik ben geen virus”¹ zeggen sommigen. Discrimineer mij niet.

Het heeft veel impact, dat Corona-virus. En er wordt gevraagd: waar komt zo'n ziekte vandaan? Heeft het iets te maken met de Chinese dierenmarkten? Waar wilde dieren worden verhandeld om te worden opgegeven? Misschien. Het kan toch niet gezond zijn om alles te eten.

Regelmatig hoor je christenen ook zeggen dat God daarom in het oude testament bepaalde dieren niet op het menu heeft laten zetten. En toch gaat het bij de voorschriften niet allereerst om hygiëne en veiligheid, maar om Gods eer. En wordt in Leviticus het *waarom* van de vele voorschriften vaak helemaal niet uitgelegd.

En wat moet je er anno 2020 mee? Het is super concreet, maar wat moet ik er mee? Daar wil ik vanmorgen 3 antwoorden op geven als het gaat om het vredeoffer. Wat kan je leren van het vredeoffer? Het eerste is:

1. Respect voor het leven

Het zal niet het eerste zijn waar je aan denkt bij al die offers. Het kan zijn dat je het zielig vindt voor de dieren. En elke keer ontstaat er in Nederland discussie over ritueel slachten. Kan dat wel, dieren onverdoofd slachten?

Het is trouwens de vraag of het verdoofd slachten zoveel beter gaat. De misstanden in de 'gewone' slachthuizen verdwijnen maar niet.² Minister Schouten wil dat er minder snel geslacht wordt om het toezicht te verbeteren. Varkens worden opgejaagd en geslagen.

1 <https://nos.nl/artikel/2320985-aziaten-gediscrimineerd-vanwege-corona-uitbraak-ik-ben-geen-virus.html>

2 <https://nos.nl/artikel/2321047-minister-wil-snelheid-slacht-omlaag-buikpijn-van-beelden-slachthuis.html>

Wat dat betreft mogen de precieze voorschriften rond de offers je aan het nadenken zetten. En blijkt het een doorgaande lijn in de bijbel te zijn dat God het leven beschermt. Ook dat van de dieren!

Direct na de zondvloed wordt tegen de mens gezegd: *“Alles wat leeft en beweegt zal jullie tot voedsel dienen; dit alles geef ik je, zoals ik je ook de planten gegeven heb. Maar vlees waarin nog leven is, waar nog bloed in zit, mag je niet eten.”* (Genesis 9,3-4)

Je gaat dus niet een dier eten terwijl het nog half leeft. En je gaat ook niet het bloed van een dier drinken, laat staan van een mens. Niet alleen omdat je geen vampier bent, maar vooral omdat je daar je kracht niet in moet zoeken.

Toch gebeurde dat wel bij de volken rondom Israel. Het bloed van de vijanden werd soms letterlijk gedronken. En wat te denken van de Grieks-Romeinse tijd? Bij de verering van Dionysus (Bachus) werd er bloed gedronken. Want bloed staat voor levenskracht.³

Daarvan heeft God gezegd: dat mag je niet doen. En de kerk heeft op de eerste belangrijke synode/vergadering ook gezegd: we willen de niet-Joden niet verplichten zich te laten besnijden, maar ze moeten zich moeten onthouden van wat door de afgodendienst bezoedeld is, van ontucht, van vlees waar nog bloed in zit en van het bloed zelf (Handelingen 15,20). Een prachtig voorbeeld trouwens van het zoeken naar kerkelijke eenheid (!)⁴

Oppassen met bloed dus! We lazen in Leviticus dat vet ook niet gegeten mag worden (7,25) en dat zal er wel mee te maken hebben dat het kostbaarste gewijd is aan de Heer. Maar ‘geen bloed’ is een doorgaande lijn in de bijbel. Niet omdat je er ziek van kan worden zoals van bepaald vlees, maar omdat je aan het leven komt dat van God is.

Dat is waar Genesis 9 over gaat. Wie bloed vergiet krijgt met de gever van het leven te maken. Bloed staat in de Thora, de eerste 5 boeken van Mozes, voor leven. “Bloed is leven” (Deuteronomium 12,23). “Bloed betekent leven” (BGT), het is “de ziel” (SV).

Zoals verderop in Leviticus wordt uitgelegd: “Bloed is de levenskracht van een levend wezen.” (17,11) Het bevat niet het leven zelf, maar

²³ Maar wees er wel op bedacht dat u zich van het bloed onthoudt, want bloed is leven; vlees met leven erin mag u niet eten.
Deuteronomium 12: 23

¹¹ Want het bloed is de levenskracht van een levend wezen. Ik heb het jullie gegeven om er op het altaar de verzoeningsrite mee te voltrekken, want bloed kan, als levenskracht, verzoening bewerken. Leviticus 17: 11

³ Van Eck, Handelingen CNT. 329.

⁴ <https://cip.nl/57040-we-hoeven-elkaar-geen-onnodige-geboden-op-te-leggen>

vertegenwoordigt dat wel!⁵

*

Jij en ik leven in een andere tijd. De meeste christenen hebben geen moeite met het eten van bloedworst of een stuk biefstuk. We hebben niet meer het idee dat bloed de levenskracht van een wezen vertegenwoordigt. En de speciale plek in de heidense offercultus kennen we ook niet meer. Maar het respect voor al wat leeft is blijvend.

Dat wil niet zeggen dat je geen vlees mag eten, maar wel dat je daarin maat houdt en goed zorgt voor de dieren die worden geslacht. Wel dapper dat Arjen Lubach een pleidooi durfde te houden voor minder vlees eten.⁶ En dan niet zozeer omdat je er ziek van wordt of omdat het zielig is, maar omdat het belastend is voor het klimaat.

Nog lang voor alle discussie, nog voor er dierenrechtenorganisaties waren, nog lang voordat er gediscussieerd werd over ‘voltooid leven’, was er een God die aan mens en dier het leven gaf. Het eerste wat je van het vredeoffer mag leren en dan vooral de bepaling dat je het bloed niet ‘eet’ is dat je je realiseert dat het leven *gegeven* is door de Schepper van alles wat leeft.

2. Geniet niet los van God

Het tweede dat je van het vredeoffer mag leren is dat je moet leren genieten voor Gods aangezicht.

Probeer het je eens voor te stellen. Hoe een Israëliet met een dier uit zijn kudde bij het heiligdom kwam. En dat een priester vervolgens aan het werk ging, jouw dier ging slachten. Een deel ging naar de HEER en werd verbrand, een ander deel ging naar de priesters voor hun levensonderhoud en een ander deel kreeg je weer terug. Er was een maaltijd voor Gods aangezicht! Helaas wordt er in Leviticus niet veel over gezegd.

Dat is mooi. Genieten van het vlees, want zo vaak at je dat niet, en dan voor Gods ogen. Een maaltijd om de vrede te vieren. Dat was genieten, niet los van God, maar juist voor Hem!

Dat was in het heiligdom, maar als ik ‘em nu iets breder trek. In hoeverre lukt het je om in je leven te genieten voor Gods aangezicht? Er wordt voor gezegd over secularisatie. Dat is niet

⁵ Studiebijbel in perspectief, 164.

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=RXRQNIxN5KY>

alleen dat de kerken leger worden, maar ook het onvermogen om het gewone, dagelijks leven met God te verbinden. Je geniet van een een feest, vakantie, gamen, een film.. maar hebt totaal niet het idee dat God daar iets mee te maken heeft.

Het mooie van de offers van Leviticus is nou juist dat je met schuld, maar ook met vreugde en geluk naar God toegaat. Dank u wel God, dat u mij hebt gezegend. Ik geef U er wat van terug en ik mag er ook nog zelf van genieten ook!

*

We zijn met z'n allen op zoek naar geluk, zo zit onze wereld in elkaar, maar zie je nog dat al het geluk je door God *gegeven* is? Je kunt ook graaierig worden en ongeduldig.

Zo aten de zonen van Eli uiteindelijk zelfs rauw vlees (1 Samuel 2,16). Het ongeduld spat ervan af. '*Geef op, anders neem ik het met geweld!*' En dat voor priesters van de Heer!

Zoiets gebeurt ook in de gemeente van Korinthe. Bij het avondmaal namen de gemeenteleden eten en drinken mee van thuis, maar vervolgens kunnen sommigen het fatsoen niet opbrengen om te wachten op de anderen.⁷ Volgens Paulus kan je beter eerst thuis wat eten als je maag zo rammelt. Als je zo avondmaal viert, kan je er maar beter mee stoppen.

Want heb je eigenlijk nog wel door dat het in de viering en in de ontmoeting met elkaar gaat om het lichaam van de Heer?! Je krijgt te maken met Gods oordeel. Zo scherp zegt Paulus het in 1 Korintiërs 11: iemand die op onwaardige wijze van het brood eet en uit de beker drinkt, maakt zich schuldig tegenover het lichaam en het bloed van de Heer (11,27&32). Wanneer je samenkomt voor Gods aangezicht, dan moet het geen chaos worden.

En dat wat van de Heer is, daar moet je vanaf blijven. In Leviticus 7 is het ook scherp. Wanneer je bij het vredeoffer *wel* van het bloed of van het vet eet, dan wordt je uit de gemeenschap verwijderd. Dan wordt meteen de tucht toegepast, dan krijg je direct de rode kaart. Dat wat van God is, daar ga je met respect en ontzag mee om!

*

Hier zit de uitdaging die je in heel Leviticus proeft. Lukt het ons om door de heilige Geest te komen tot een dieper ontzag, tot meer eerbied en respect voor God. En tegelijkertijd een diepere

⁷ Anderson, 1 Korintiërs CNT, 161.

blijdschap, je leven (ook van alle dag) nog veel meer ‘met’ God gaan leven? Een leven waarbij je niet met je vork in het vlees hoeft te prikken omdat je niet kunt wachten. Een leven dat gewijd is aan God.

Dat leer je door uit Gods genade te gaan leven. In Leviticus 17 wordt gezegd dat bloed niet alleen de levenskracht is van een levend wezen, maar ook dat bloed als levenskracht *verzoening* kan bewerken. Als kerk denken we dan aan het bloed van Jezus Christus. Hij gaf zijn leven aan het kruis (brandoffer) zodat jij en ik kunnen leven uit dankbaarheid (vredeoffer)!

Dus het tweede wat je kunt meenemen van het vrede offer is dat je niet los van God van het leven moet genieten. Het is er allemaal dankzij Gods genade.

3. Dank, geef en ontvang

In het Nieuwe Testament kom je het woord vredeoffer niet meer tegen, maar je denkt er wel aan als Paulus in Romeinen 12 zegt dat je je leven als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst mag stellen. Dat is de ware eredienst voor u.

De Israëlieten hadden daar verschillende vormen voor. Als je goed hebt meegelezen is het je misschien wel opgevallen. Er worden 3 ‘typen’ van het vredeoffer genoemd:

Brandoffer	1		
Graanoffer	2		
Vredeoffer	3	→ 1. Dank	(7,12)
		→ 2. Gelofte	(7,16)
		→ 3. Vrijwillig	(7,16)
Reinigingsoffer	4		
Hersteloffer	5,15		

1. Het kon zijn dat je een goede reden had om God te danken (7,12). Je was bijvoorbeeld bevrijd van je vijanden, of genezen van een ziekte. Zo wordt in Psalm 56,13-14 gezegd: *“Aan u, God, heb ik geloften gedaan, met dankoffers wil ik u betalen, u hebt mijn leven aan de dood ontrukkt, mijn voet voor struikelen behoed.”*
2. Het kon ook zijn dat je een gelofte had gedaan (7,16). Een voorbeeld is Hanna de moeder van Samuel. Of denk aan Jakob. Hij vluchtte voor zijn broer Esau, met zijn hoofd op

die steen moest slapen en de plaats Betel noemde: als u mij beschermt en ik veilig terugkeer, dan zal de HEER mijn God zijn. Dan sta ik 1/10 af van wat U mij geeft (Genesis 28,20).

3. Als derde had je een vredeoffer omdat je vrijwillig de HEER een gave wilde brengen (7,16). Niet omdat het moet, maar omdat het kan. Omdat je blij bent met zo'n geweldige God! Je stopt wat extra's in de collectezak, maakt wat extra over naar een goed doel. Uit oprechte dankbaarheid.

En het mooie is dat er vervolgens een deel opnieuw naar je terugkeert! Dus na het teruggeven is er weer een opnieuw ontvangen. Je offert iets aan God, je raakt iets kwijt, maar vervolgens ervaar je daarin wel iets van Gods zegen. Het is een van de geheimen van het koninkrijk van God.

Durf je dat aan? Als het gaat om geld, of misschien nog kostbaarder: je tijd. Je hebt het ontzettend druk. Iemand zei afgelopen week tegen me: ik nam in mijn jonge jaren nooit rust, ik leefde voor mijn werk. Waarom eigenlijk, denk ik nu...

Spulletjes, tijd, geld, vlees – het heeft de neiging om het doel op zich te worden. En dat leidt af van God, het leidt tot afgoderij. En gek genoeg brengt je dat niet tot het ware geluk.

Vind het echte geluk bij God, in zijn Zoon Jezus Christus. Kom bij Hem tot rust, breng Hem in het heiligdom een vredeoffer. En dank Hem voor de mooie feestjes, dat je kon uitgaan, dat je lekker hebt kunnen koken, dat je iets voor een ander hebt gedaan (waar je helemaal geen zin in had) en vervolgens tot je verrassing merkte: 'wat was dit goed!'

Dat is het derde over het vredeoffer. Je leert danken, teruggeven – en gek genoeg wordt je daar dan zelf weer in gezegend. Je mag ontvangen van wat je geeft.

Afsluiting

Dus wat mag je meenemen van het vredeoffer?

Allereerst respect voor alles wat leeft, want God is de Schepper. Maar ook dat je niet los van God gaat genieten van het leven. Dank Hem voor al het geluk, met een heilig ontzag. En geef van je tijd, je geld en liefde om zo te ontdekken hoe gezegend ik zelf in Jezus' naam mag zijn.

Amen!

Liturgie Alblaserdam & Nieuw-Lekkerland

Zingen Psalm 100: 1, 2

Votum en zegengroet

Zingen Psalm 100: 3, 4

Zingen Liedboek 216 [Dit is een morgen als ooit de eerste]

Gebed om ontferming

Zingen Gezang 249: 2, 3, 5 [God die was en is en komt]

Gebed om verlichting door de heilige Geest

Lezen Leviticus 7: 11 – 36

[NLL] Kindermoment [Anita Voorsluys]

Zingen ‘Dank U voor deze nieuwe morgen’: 1, 2 [GK08 Gezang 132]

Verkondiging

Zingen Opwekking 462 [Aan uw voeten Heer]

Wet van de Heer [+ HC over 8^e gebod]

Zingen Psalm 56: 4

Dankzegging en voorbede

Inzameling van de gaven

Zingen Liedboek 978: 1, 4 [Aan U behoort o Heer der heren]

Zegen

Liturgie Almkerk-Werkendam

Viering heilig avondmaal

Votum en zegengroet

Zingen Psalm 100

Gebed om verlichting door de heilige Geest

Lezen Leviticus 7: 11 – 27

Verkondiging

Zingen Opwekking 462 [Aan uw voeten Heer]

Dankzegging en voorbede

Inzameling van de gaven

Viering heilig avondmaal [Formulier 5]

- **Zingen Gezang 177: 1, 2, 3** [Heer U bent mijn leven = Geloofsbelijdenis]
- **Zingen Gezang 177: 4** [Na dankzegging]

Zingen Liedboek 978: 2, 4 [Aan U behoort o Heer der heren]

Zegen